

Bild

Bilder har stor betydelse för människors sätt att tänka, lära och uppleva sig själva och omvärlden. Vi omges ständigt av bilder som informerar, övertalar, underhåller och ger oss estetiska och känslomässiga upplevelser. Kunskaper om bilder och bildkommunikation är betydelsefulla för att kunna uttrycka egna åsikter och delta aktivt i samhällslivet. Genom att arbeta med olika typer av bilder kan människor utveckla sin kreativitet och bildskapande förmåga.

Syfte

Undervisningen i ämnet bild ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur bilder skapas och tolkas. Genom undervisningen ska eleverna få erfarenheter av visuell kultur i form av film, fotografi, design, konst, arkitektur och miljöer. I undervisningen ska eleverna ges möjligheter att utveckla kunskaper om hur man framställer och presenterar bilder med olika tekniker, verktyg och material. Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar sin kreativitet och sitt intresse för att skapa och kommunicera visuellt.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla idéer samt överväga olika lösningar och tillvägagångssätt i det bildskapande arbetet. Den ska också uppmuntra eleverna att ta initiativ och stärka deras tilltro till sin förmåga att arbeta på ett undersökande och problemlösande sätt. Vidare ska undervisningen ge eleverna möjligheter att använda bildens ord och begrepp för att kommunicera om arbetsprocesser, tekniker, verktyg och material.

I undervisningen ska eleverna få möta och tolka både samtida och historiska bilder från olika kulturer. De ska också ges möjligheter att utveckla förståelse för hur bildbudskap utformas i olika medier. Därigenom ges eleverna förutsättningar att kritiskt granska olika typer av bilder samt uttrycka åsikter och tankar med hjälp av bildens ord och begrepp. Mötet med olika bilder syftar också till att inspirera eleverna i det egna skapandet.

Undervisningen i ämnet bild ska ge eleverna förutsättningar att utveckla

- förmåga att skapa bilder med olika tekniker, verktyg och material samt kommunicera budskap med bilder,
- förmåga att utveckla idéer samt välja tillvägagångssätt utifrån syftet med bildarbetet, och
- förmåga att reflektera över samtida och historiska bilder.

Centralt innehåll

I årskurs 1–3

Bildframställning

- Framställning av berättande bilder, till exempel sagobilder och illustrationer till berättelser.
- Teckning, måleri, modellering och konstruktion.
- Återanvändning av bilder, till exempel i kollage.
- Fotografering och överföring av bilder med hjälp av digitala verktyg.
- Etiska frågor som kan uppstå vid framställning och användning av bilder i olika sammanhang.

Tekniker, verktyg och material

- Några verktyg och material för teckning, måleri, modellering och konstruktioner samt för fotografering. Hur verktyg och material benämns.

Bildanalys

- Samtida och historiska bilder och vad de berättar. Ord och begrepp för att kunna kommunicera om bilder.
- Bilder som behandlar normer och stereotyper. Hur bilderna är utformade.

I årskurs 4–6

Bildframställning

- Framställning av berättande bilder, till exempel seriebilder och illustrationer till berättelser.
- Teckning, måleri, tryck och tredimensionellt arbete.
- Återanvändning och bearbetning av bilder, till exempel i kollage och bildmontage.
- Fotografering och annat digitalt bildskapande samt digital bearbetning av bilder.
- Rättigheter och skyldigheter samt etiska frågeställningar vid användning av bilder i olika sammanhang.

Tekniker, verktyg och material

- Olika element som bygger upp och skapar rumslighet i två- och tredimensionella bilder, till exempel linjer, färg och för- och bakgrund.
- Verktyg och material för teckning, måleri, trycktekniker, tredimensionellt arbete, fotografering, film och digital bearbetning av bilder. Hur verktyg och material benämns.

Bildanalys

- Konst- och dokumentärbilder samt arkitektur från olika tider och kulturer. Vad bilderna och verken förmedlar samt ord och begrepp som används vid bildanalys.

- Mediebilder, till exempel reklam- och nyhetsbilder, och vilka budskap de förmedlar.
- Bilder som behandlar identitet, grupptillhörighet och normer. Hur bilderna är utformade och förmedlar budskap.

I årskurs 7–9

Bildframställning

- Framställning av berättande och informativa bilder.
- Två- och tredimensionellt bildarbete.
- Fotografi, film och annat digitalt bildskapande samt digital bearbetning av bilder och filmer.
- Rättigheter och skyldigheter samt etiska frågeställningar vid användning och spridning av bilder. Eventuella konflikter mellan yttrandefrihet och integritet vid användning och spridning av bilder.

Tekniker, verktyg och material

- Olika element som bygger upp två- och tredimensionella bilder, till exempel linjer, färg och för- och bakgrund.
- Verktyg och material för två- och tredimensionellt bildarbete, fotografering, film och digital bearbetning av bilder och filmer. Hur verktyg och material benämns.

Bildanalys

- Konst- och dokumentärbilder samt arkitektur från olika tider och kulturer. Hur bilderna och verken är utformade och vilka budskap de förmedlar samt ord och begrepp som används vid bildanalys.
- Mediebilder, till exempel reklam- och nyhetsbilder. Hur bilderna kan tolkas och kritiskt granskas.
- Bilder som behandlar identitet och maktrelationer, till exempel sexualitet, etnicitet och kön. Hur bilderna påverkar och förmedlar budskap.

KUNSKAPSKRAV I ÄMNET BILD

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 6

Eleven **medverkar** i att skapa bilder med olika tekniker, verktyg och material.

Utifrån syftet med bildarbetet **bidrar** eleven till att välja handlingsalternativ i arbetsprocessen.

Eleven **bidrar** i kommunikation om bilder och om vad bilderna förmedlar.

Kunskapskrav för betyget D i slutet av årskurs 6

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 6

Eleven skapar bilder med olika tekniker, verktyg och material på ett **delvis genomarbetat** sätt.

Utifrån syftet med bildarbetet väljer eleven handlingsalternativ **som efter flera bearbetningar leder framåt**.

Eleven kommunicerar på ett **enkelt** sätt om bilder och om vad bilderna förmedlar.

Kunskapskrav för betyget B i slutet av årskurs 6

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 6

Eleven skapar bilder med olika tekniker, verktyg och material på ett **genomarbetat** sätt.

Utifrån syftet med bildarbetet väljer eleven handlingsalternativ **som efter någon bearbetning leder framåt**.

Eleven kommunicerar på ett **utvecklat** sätt om bilder och om vad bilderna förmedlar.

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 9

Eleven **medverkar** i att skapa bilder med olika tekniker, verktyg och material.

Utifrån syftet med bildarbetet och någon idé **bidrar** eleven till att välja handlingsalternativ i arbetsprocessen.

Eleven **bidrar** i kommunikation om bilder samt om vad bilderna förmedlar och vilken påverkan de kan ha.

Kunskapskrav för betyget D i slutet av årskurs 9

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 9

Eleven skapar bilder med olika tekniker, verktyg och material på ett **delvis genomarbetat** sätt.

Utifrån syftet med bildarbetet och någon idé väljer eleven handlingsalternativ **som efter flera bearbetningar leder framåt**.

Eleven kommunicerar på ett **enkelt** sätt om bilder samt om vad bilderna förmedlar och vilken påverkan de kan ha.

Kunskapskrav för betyget B i slutet av årskurs 9

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 9

Eleven skapar bilder med olika tekniker, verktyg och material på ett **genomarbetat** sätt.

Utifrån syftet med bildarbetet och någon idé väljer eleven handlingsalternativ **som efter någon bearbetning leder framåt.**

Eleven kommunicerar på ett **utvecklat** sätt om bilder samt om vad bilderna förmedlar och vilken påverkan de kan ha.